

ชื่อเรื่อง : การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การบริหารจัดการที่ดีและการออกแบบผลิตภัณฑ์

ของวิสาหกิจชุมชนเขตนนบุรี โดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง

ของเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อผู้วิจัย: ดร.สมจินตนา จิรายุกุล และ ดร.วิสิทธิ์ โพธิ์วัฒน์

คำสำคัญ: การบริหารจัดการที่ดี, การออกแบบผลิตภัณฑ์, วิสาหกิจชุมชน, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพและปัจจัยเงื่อนไขการบริหารจัดการและการออกแบบผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนเขตนนบุรี 2) เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้การบริหารจัดการที่ดีของวิสาหกิจชุมชนเขตนนบุรี โดยชุมชนมีส่วนร่วม ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนเขตนนบุรี โดยกรณีศึกษา คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนขนมบดิน และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาตะเพียนลุ่มไทยลายวิจิตร ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้นำและสมาชิกกลุ่ม รวม 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แนวคำถามการสนทนากลุ่ม และการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วม แบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพการบริหารงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีองค์ความรู้ภูมิปัญญา มีคุณค่าความเชื่อด้านศาสนาและวิถีวัฒนธรรม มีเครือข่ายทางสังคม การดำเนินชีวิตเรียบง่ายยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการด้านการผลิตนำองค์ความรู้มาพัฒนาต่อยอด ด้านการเงิน ยังไม่มีระบบ ด้านการตลาด จำหน่ายตามสถานที่จัดแสดงสินค้า ด้านบุคลากร สืบทอดในครอบครัว ปัจจัยที่ส่งเสริม ได้แก่ องค์ความรู้ภูมิปัญญา ความสัมพันธ์ในกลุ่มและชุมชน คุณค่าความเชื่อในศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ได้แก่ ขาดการประชาสัมพันธ์สินค้า การออกแบบผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมจากภาครัฐ และการขยายช่องทางการจำหน่าย 2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในการบริหารจัดการที่ดี ดำเนินการตามขั้นตอนคือ 1) ขั้นตอนการวางแผน (plan) 2) ขั้นตอนการปฏิบัติการและสังเกตผล (act and observe) 3) ขั้นตอนสะท้อนความคิด (reflect) ในการบริหารจัดการ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงิน และด้านบุคลากร เริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการ ปฏิบัติการศึกษาดูงานหลักเศรษฐกิจพอเพียง จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเงิน ด้านการตลาด และร่วมสร้างทายาททางธุรกิจ ผลการพัฒนาด้านการผลิต กลุ่มขนมบดินได้พัฒนาขนมมีหน้าที่น่าสนใจมาตักแต่งหลากหลายบรรจุในบรรจุภัณฑ์ใหม่ที่ได้จากงานวิจัยนี้ กลุ่มปลาตะเพียนลุ่มไทยลายวิจิตรได้พัฒนาลวดลายปลาตะเพียนและบรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่ออกแบบใหม่ ทั้งสองกลุ่มมีการทำบัญชีรับจ่ายอย่างมีระบบและต่อเนื่อง ด้านการตลาดมีการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์และทายาททางธุรกิจทั้งสองกลุ่มได้ร่วมพัฒนาและสืบทอดกิจการของกลุ่ม 3.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การออกแบบผลิตภัณฑ์มีการวางแผนวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ อบรมการออกแบบภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์ ปฏิบัติการพัฒนาออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสัญลักษณ์ สร้างจุดเด่น ทัศนศิลป์อัตลักษณ์ การสื่อสารเรื่องราว ความเป็นมา คุณค่าทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ลงในตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ของสินค้าขนมบดินและปลาตะเพียนลุ่มไทย